

30.1.2019

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Venezuelan tilanteesta
(2019/2543(RSP))

Molly Scott Cato, Tilly Metz
Verts/ALE-ryhmän puolesta

**Euroopan parlamentin päätöslauselma Venezuelan tilanteesta
(2019/2543(RSP))**

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon YK:n pääsihteerin Antonio Guterresin tiedottajan 24. tammikuuta 2019 antaman julkilausuman uudesta väkivallan aallosta Venezuelassa¹,
 - ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusvaltuutetun Michelle Bachelet'n 25. tammikuuta 2019 antaman julkilausuman,
 - ottaa huomioon Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen parlamentin puhemiehen Elías Castillon allekirjoittaman, 28. tammikuuta 2019 annetun julkilausuman,
 - ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston Venezuelan ihmisoikeusloukkauksista kesäkuussa 2018 antaman raportin ”Human rights violations in the Bolivarian Republic of Venezuela: a downward spiral with no end in sight”,
 - ottaa huomioon 25. kesäkuuta 2018 neuvoston päätöksen (YUTP) 2018/901², jolla lisätään 11 venezuelalaista valtion viranhaltijaa EU:n pakotelistalle,
 - ottaa huomioon 15. lokakuuta 2018 annetut neuvoston päätelmät,
 - ottaa huomioon 20. syyskuuta 2018 julkaistun Amnesty Internationalin raportin Venezuelasta ”This is no way to live: public security and right to life in Venezuela” sekä Amnesty Internationalin uudemmat Venezuelaa koskevat asiakirjat,
 - ottaa huomioon Euroopan ihmisoikeussopimuksen 3 artiklan,
 - ottaa huomioon aikaisemmat päätöslauselmansa Venezuelasta,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että jännitteet lisääntyivät ja väkivalta eskaloitui jyrkästi mielenosoitusten yhteydessä Venezuelassa viime viikolla siten, että ainakin 20 ihmistä sai surmansa, useita loukkaantui ja suuria määriä pidätettiin;
- B. katsoo, että vallitseva tilanne on ratkaistava kiireesti ja siihen on löydettävä neuvotteluratkaisu, ja toteaa, että nykytilannetta leimaavat yhteiskunnalliset levottomuudet, taloudellinen ahdinko ja miljoonien venezuelalaisten maastapako, elintarvikkeiden vakava puute, lääkepula ja asianmukaisten lääkinnällisten palvelujen puute, ihmisoikeuksien riittämätön suojele sekä kaduilla vallitseva turvattomuus ja

¹ <https://www.un.org/sg/en/content/sg/statement/2019-01-24/statement-attributable-the-spokesperson-for-the-secretary-general-venezuela-scroll-down-for-spanish>

² EUVL L 160 I, 25.6.2018, s. 12.

väkivalta, ja toteaa, että tämä kaikki on seurausta poliittisesta huonosta hallinnosta ja Maduron hallituksen itsevaltaisesta toiminnasta;

- C. toteaa, että hallituksen viranomaisten vastaus oikeutettuihin mielenosoituksiin on aiheuttanut tähän mennessä pahimmat toimet opposition tukahduttamiseksi ja johtanut poliisin kohtuuttomaan voimankäyttöön, jonka yhteydessä se ei ole kunnioittanut mielenosoittajien fyysistä koskemattomuutta vaan on syyllistynyt mielivaltaisiin pidätyksiin, pelotteluun, kaltoinkohteluun ja myös seksuaaliseen väkivaltaan; katsoo, että mielenosoittajien vaientaminen ei tarjoa kestäväää ratkaisua konfliktiin ja että se on vastoin kaikkia kansainvälisiä velvoitteita, jotka koskevat oikeutta rauhanomaiseen mielenosoitukseen;
- D. toteaa, että kansalliset ja kansainväliset organisaatiot ovat laajalti arvostelleet siviilien tuomitsemista sotilastuomioistuimissa, rankaisemattomuutta sekä ihmisoikeuksien puolustajien häirintää ja kriminalisointia, ja tuominneet nämä Maduron hallituksen toimet;
- E. ottaa huomioon, että Kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjä päätti helmikuussa 2018 aloittaa alustavan tutkimuksen Venezuelan tilanteesta tarkastellakseen maassa huhtikuusta 2017 lähtien oletetusti tehtyjä rikoksia, jotka liittyvät mielenosoituksiin ja niihin liittyviin poliittisiin levottomuuksiin;
- F. toteaa, että oikeus rauhanomaiseen mielenosoitukseen on perusoikeus, mutta katsoo, että kaikille mielenosoituskutsuille on asetettava tarkat ehdot, jotta vältetään lietsomasta entisestään väkivaltaa tai provokaatiota nykyisessä jännittyneessä tilanteessa;
- G. toteaa, että miten tämä syvä ja monisyinen konflikti ratkaistaankaan, ratkaisun on perustuttava oikeusvaltioon, sen on oltava kansainvälisten normien mukainen ja noudatettava kaikilta osin demokratiaa ja ihmisoikeuksia;
- H. katsoo, että jos ulkomaat tunnustavat oman julistuksen perusteella muodostetun uuden hallituksen, syntyy vakava vaara, että pahennetaan jo entisestään tulenarkaa tilannetta, joka voi johtaa jopa sisällissotaan, ja saatetaan aiheuttaa heijastusvaikutuksia Venezuelan rajojen ulkopuolelle, sillä naapurimaihin pakenevien muuttajien määrä voi lisääntyä;
- I. ottaa huomioon, että Meksiko, Uruguay sekä Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen parlamentti ovat viime päivinä esittäneet Venezuelalle useita sovitteluehdotuksia ja on ehdotettu kansainvälisen yhteisryhmän perustamista, mitä myös EU tukee;
- J. katsoo, että Euroopan unionin tehtävänä olisi oltava sovittelun tarjoaminen kaikkien maassa olevien konfliktin osapuolten välillä ja että se voi suoriutua tästä tehtävästä hyvin, sillä useilla EU:n jäsenvaltioilla on tiiviit yhteydet Venezuelaan;
- K. ottaa huomioon, että YK:n pakolaisjärjestön (UNHCR) ja YK:n yhteydessä toimivan Kansainvälisen siirtolaisuusjärjestön (IOM) toimittamien tietojen mukaan Venezuelasta paenneiden ihmisten, joista suurin osa on naapurimaissa, määrä on jo reilusti yli 3 miljoonaa, mikä aiheuttaa ennennäkemättömän rasitteen vastaanottavien maiden humanitaarisille ja taloudellisille resursseille;

1. tuomitsee presidentti Maduron ja viranomaisten vastauksen maan mielenosoituksiin; tuomitsee väkivallan kärjistymisen ja kaikki laittomat teloitukset, loukkaantumiset ja laittomat vangitsemiset; pitää valitettavana levottomuuksien kärjistymistä ja ilmaisee surunvalittelunsa surmattujen, loukkaantuneiden ja vangittujen ystäville ja perheille;
2. toistaa tuomitsevansa jyrkästi nämä ja aiemmat ihmisoikeusloukkaukset, joihin presidentti Maduro ja tämän hallitus ovat syyllistyneet, ja toistaa kehoituksensa lopettaa sekä aiemmin että nykyisten mielenosoitusten aikana tehtyjen rikosten rankaisematta jättäminen; vaatii tässä yhteydessä näiden rikosten ja rikkomusten täydellistä, riippumatonta ja puolueetonta tutkintaa ja syyllisten saattamista oikeuden eteen;
3. varoittaa toistamasta vuoden 2017 väkivaltaisuuksia; korostaa, että Venezuelan viranomaisten on kunnioitettava ilmaisunvapautta ja oikeutta rauhanomaiseen kokoontumiseen; toistaa olevansa huolestunut siitä, että Maduron hallitus heikentää vaaleilla valitun kansalliskokouksen demokraattista mandaattia, vaikka tämän valtuudet ja valtaoikeudet olisi tunnustettava ja niitä olisi kunnioitettava; kehottaa kaikkia toimijoita luopumaan liiallisesta, suhteettomasta ja summittaisesta voimankäytöstä, sillä se on kansainvälisen oikeuden mukaan selvästi ja yksiselitteisesti kielletty;
4. toistaa syvän huolensa siitä, että toukokuussa 2018 järjestetyt presidentinvaalit eivät olleet lailliset, sillä vaalit eivät olleet sen enempää vapaat, oikeudenmukaiset kuin uskottavatkaan; korostaa Venezuelan kansan itsemääräämisoikeuden merkitystä ja kansalaisten demokraattisen tahdon tosiasiallisen ilmaisun merkitystä; kehottaa siksi järjestämään vapaat ja oikeudenmukaiset vaalit mahdollisimman pian; kehottaa poliittisia johtajia pidättäytymään tunnustamasta uutta presidenttiä, jota ei ole vaaleilla valittu, sillä se voisi lietsoa entisestään levottomuuksia ja poliittista epävakautta; toteaa, että tällainen tunnustaminen rikkoo itsemääräämisoikeutta koskevaa periaatetta ja heikentää demokraattisia normeja;
5. kehottaa kaikkia osapuolia ryhtymään välittömästi osallistavaan ja uskottavaan kansalliseen vuoropuheluun, jonka tavoitteena on löytää pitkäaikainen ja kestävä ratkaisu Venezuelan kriisiin; esittää, että tällaista vuoropuhelua voitaisiin tukea kansainvälisellä sovittelulla, kuten Meksiko ja Uruguay ovat ehdottaneet; kehottaa Euroopan unionin toimijoita osallistumaan täysimääräisesti sovittelupyrkimyksiin; korostaa, että Yhdistyneillä kansakunnilla ja kansainvälisillä puitteilla on oltava merkittävä rooli tässä yhteydessä;
6. suhtautuu myönteisesti Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) ehdotukseen perustaa 15. lokakuuta 2019 annettujen neuvoston päätelmien mukaisesti alueen maiden ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa kansainvälinen yhteysryhmä helpottamaan kansallista vuoropuhelua kaikkien osapuolten, myös kansalliskokouksen ja Venezuelan hallituksen, kesken; vaatii järjestämään mahdollisimman pian uudet vaalit kansainvälisten normien mukaisesti osana vakautus- ja siirtymäprosessia;
7. ilmaisee syvän huolensa siitä, että Venezuelan ja muiden maiden toimijoiden viimeaikaiset toimet ruokkivat polarisoitumista myös kansainvälisellä tasolla ja saattavat muuttaa Venezuelan konfliktin suurvaltojen sijaissodaksi, jossa esimerkiksi Yhdysvallat, Venäjä ja Kiina pyrkivät saamaan Venezuelan öljyvarat hallintaansa; varoittaa siitä, että Venezuelan väkivaltaisuuksien ja levottomuuksien saattavat levitä naapurimaihin ja tämä voi viime kädessä johtaa sotaan alueella;

8. painottaa, että olisi vältettävä kolmansia maita koskevaa kaksinaismoralismia ja että EU:n ja sen jäsenvaltioiden olisi oltava johdonmukaisia kannoissaan kolmansiin maihin nähden; muistuttaa, että EU:n on tärkeää toimia yhtenäisesti, jotta EU:n kanta olisi uskottava;
9. kehottaa armeijaa ja turvallisuusjoukkoja noudattamaan tiukasti niiden mandaattia, jotta armeija voi toimia rakentavasti perustuslaillisten velvollisuuksiensa mukaisesti; tuomitsee puolisotilaallisten joukkojen perustamisen ja toiminnan riippumatta siitä, kuka niitä johtaa, ja kehottaa hajottamaan joukot välittömästi ja tutkimaan ripeästi kaikki niiden tekemät rikokset ja saattamaan syylliset oikeuden eteen kansainvälisten normien mukaisesti;
10. muistuttaa, että Venezuelan pakolaisten tilanne edellyttää pitkän aikavälin ratkaisuja; on tietoinen naapurimaiden lukuisista pyrkimyksistä tarjota ruokaa ja asuntoja sekä oikeudellisia asiakirjoja, opetusta ja lääkinnällistä apua ja kehottaa Euroopan unionin toimijoita tekemään samoin kaikkien pakolaisten kohdalla;
11. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Venezuelan hallitukselle ja viranomaisille sekä EU:n ja Latinalaisen Amerikan parlamentaariseen edustajakokoukselle.